

МІФИ ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Міфи є невід’ємним атрибутом розвитку людства від стародавніх часів до сьогодення. Тому не дивно що і зараз існують міфи щодо європейської інтеграції.

Ключові слова: Європейський Союз, Угода про асоціацію, міфи євроінтеграції.

Abstract

Myths are an usual part of mankind's development from ancient times to the present. Therefore, it is not surprising that now there are myths about European integration.

Key words: European Union, Association Agreement, myths of European integration.

Міфи є невід’ємним атрибутом розвитку людства від стародавніх часів до сьогодення. Тому не дивно що і зараз існують міфи щодо європейської інтеграції. Їх існування це цілком нормальне явище, яке пов’язане з помилковими уявленнями, надіями та побоюваннями, що існують у масовій свідомості із приводу участі України в євроінтеграційних процесах та її членства у Європейському союзі.

Більшість міфів пов’язані з угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка була підписана у 2014 році, а набула чинності 1 вересня 2017 року. Взагалі угода про асоціацію є популярною формою закріплення стосунків між Європейським Союзом та його партнерами. Майже півтори тисячі сторінок Угоди присвячено двом напрямам – політичному та економічному, що суттєво ускладнює самостійне осмислення цього документу, в якому орієнтуються в основному лише фахівці. З іншого боку, це дає підставу багатьом політикам й пересічним громадянам по-своєму трактувати документ.

Є ряд міфів, які стосуються угоди про асоціацію:

1. Україна стала асоційованим членом Євросоюзу.

Такого формату стосунків із країнами-партнерами в ЄС не існує. Поняття «асоційоване членство» відсутнє. Україна або є, або ні членом Євросоюзу. Однак дуже часто, особливо політики, оперують цим неправильним та некоректним формулюванням.

2. Угода надає перспективу членства в ЄС.

В тексті документу немає жодної згадки про майбутнє членство України, як би про це не мріялось — це відвертий популізм. Те що Угода про асоціацію ще не означає автоматичного отримання перспективи членства є правдою. Однак робити з цього висновок, що Україна Європі не потрібна – просто некоректно. Швидше варто говорити про те, що це лише перший крок.

3. Угода дозволить влаштуватися на роботу в ЄС.

Це вірно лише частково, однак стосується лише вузького кола громадян. Приміром, топ-менеджерів українських компаній, які хочуть вийти на рівень ЄС. Простих робітників це жодним чином не стосується.

4. Угода впровадить в Україні європейські стандарти життя.

Угода лише створює шанс, а не результат.

5. Угода знищить національного виробника.

Після вступу до Євросоюзу в жодній країні національний виробник не зник. В нашому випадку слід говорити про тривалий шлях переходу на нові стандарти якості. Однак Угода, загалом, представляється позитивною для бізнесу.

6. У Євросоюзі є десятки угод з іншими країнами, тому Угода з Україною нічого не варта.

Дійсно, нині біля 20 діючих угод про Асоціацію ЄС і з іншими країнами. Однак слід розрізняти типи підписаних документів, які по-різному трактують умови співпраці. Після 2009 року було запроваджено новий тип угоди. Тож, хоч назва одна і та ж, але зміст її дещо інший. Для кожної країни розробляються індивідуальні умови залежно від глибини співпраці, перспектив членства в ЄС і т.д. Тому прирівнювати Угоду про асоціацію Україна-ЄС до подібних договорів Євросоюзу з Мароко, Чілі чи Алжиром некоректно.

7. Угода обмежує співпрацю України з іншими країнами.

Угода жодним чином не обмежує співпрацю України з іншими країнами, у тому числі і з РФ (ст.39 Угоди). Єдина умова — членство і співпраця з іншими країнами (об'єднаннями країн) не повинна суперечити торговельним зобов'язанням, що встановлені Угодою.

Також існують міфи щодо торгівлі України з ЄС:

1. Україна втратила ринки Євразійського економічного союзу і не отримала натомість нічого.

Проблеми з доступом товарів на ринок РФ розпочалися задовго до ЗВТ з ЄС. Так звана «вільна торгівля» проходила через сито обмежень і виключень. Цьому є просте пояснення. Вже декілька років РФ формує власну закриту економічну систему на основі протекціонізму. Українські товари були занадто небажаними конкурентами в ній. Тож їх витіснення відбулося б за будь-яких обставин. Замість непередбачуваного російського ринку ми отримали не тільки можливість експортувати до ЄС, але й шанс на модернізацію всієї харчової промисловості.

2. Україна стала сировинним придатком ЄС.

Якщо аналізувати цифри, то найбільші об'єми постачання української продукції припадають не на ЄС, а на країни Азії — 53%. При цьому за останній період Україна значно збільшила постачання агропродукції саме в цей регіон. Але нікому не спадає на думку стверджувати, що Україна стала сировинним придатком Азії. Подібна ситуація і з ЄС. Він є стратегічним партнером, і Україна буде збільшувати постачання продукції на цей ринок.

3. Дешевий імпорт з ЄС знищить українських виробників продуктів харчування.

Особливих перспектив щодо завоювання ринку України в найближчий час у європейських продуктів харчування немає. Не останню роль в цьому відіграє ситуація з курсом і конкурентна спроможність української продукції. В нинішніх умовах європейським виробникам вигідніше не концентруватися на імпорті, а вкладати в Україну для отримання можливості виробництва і подальшого експорту в ЄС. Що ж стосується європейського імпорту в Україні, то це тільки покращить ситуацію з конкуренцією, змусить наших виробників “тримати марку” і боротися за ринок. Від цього виграють у першу чергу споживачі.

4. ЗВТ з ЄС призведе до падіння якості української агропродукції та засиллю ГМО.

Навпаки, повномасштабне впровадження стандартів якості, які потрібні для експорту в ЄС і використовуються більшістю розвинених країн світу, призведуть до загального росту якості української продукції. Це буде вигідно не лише для експортерів, але й для вітчизняних споживачів, які отримають доступ до якісних продуктів вітчизняного виробництва. Що стосується ГМО, то більшість європейських держав насторожено відносяться до ГМО-продукції.

5. Українська продукція в ЄС нікому не потрібна.

Якби українська продукція була непотрібною, то квоти на деякі її види не закінчувалися б так швидко і задовго до кінця року. Європейські виробники небезпідставно вважають Україну дуже серйозним конкурентом, особливо після модернізаційних процесів у харчовій промисловості.

6. Українську продукцію не пускають до ЄС. ЗВТ фактично не працює.

Об'єми постачання вітчизняної продукції до ЄС зростають. Що стосується квот, то Україна має величезний потенціал і абсолютно реальні перспективи постачати до ЄС якісну продукцію без будь-яких обмежень. Це стосується не тільки певних продуктів харчування, виробники яких сьогодні незадоволені експортними можливостями, а й усіх товарів без виключення.

7. Україна стає аграрною державою, і це негативно позначиться на її розвитку.

Міф про те, що аграрна держава обов'язково неуспішна – міф часів індустріального суспільства. Люди, які продукують його, уявляють агросектор таким, яким він був в минулому столітті. Сьогодні ж це не так. Для України нинішня зміна пріоритетів в економіці — це шанс для модернізації як агросфери, так і багатьох суміжних галузей.

Походження усіх цих міфів частково сталося через брак інформації, частково – через її односторонню подачу. Міфи щодо європейської інтеграції дуже поширені серед громадян адже вони звикли вірити у будь-яку інформацію без вагомих доказів. Проблема методів дослідження міфів щодо європейської інтеграції не порушувалася і не має системного висвітлення. Зазвичай люди не можуть пояснити, звідки дізналися певну інформацію, але впевнені у своїй правоті на всі сто відсотків. Отже суспільство продовжує вірити у міфи щодо євроінтеграції, не маючи шляхів освітлення щодо отриманої інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баровська А.В. Міфи щодо європейської інтеграції в офіційному дискурсі ЄС / А.В. Баровська. – К.: НІСД, 2013. – 72с. ISBN 978-966-554-197-4.
2. 7 міфів про торгівлю України з ЄС [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані.– Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/opinion/rutitska/7-mifiv-pro-torgivlju-ukrajini-z-jes-100707.html> – Назва з екрана.
3. Міфи щодо угоди про асоціацію між Україною та ЄС [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://europjects.org.ua/2018/01/02/міфи-щодо-угоди-про-асоціацію-між-укра/> – Назва з екрана.
4. Гайдучкий П. Україна — ЄС: проблеми інтеграції [Електронний ресурс] / П. Гайдучкий // Дзеркало тижня. — 2013. — 7 червня. — Режим доступу: <https://gazeta.dt.ua/international/ukrayina-yes-problemi-integratsiyi-.html>. — Назва з екрану.
5. Міфи євроінтеграції. Погляд з глибини. [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://iwp.org.ua/publication/mify-yevrointegratsiyi-poglyad-z-glybynky/> – Назва з екрана.

Сивульська Катерина Олегівна — студентка факультету комп'ютерних систем та автоматизації групи 2СІ-15б, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, katya31195@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, м. Вінниця.

Kateryna Syvulska — student of faculty for computer systems and automation group 2SE-15b, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia city, katya31195@gmail.com

Supervisor: **Valeri Kornienko** – Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa.